

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การกำหนดแบบแผนการวิจัย
3. กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. ประชากร

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนมัธยมวาริชภูมิ อำเภовาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร จำนวน 242 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนมัธยมวาริชภูมิ อำเภовาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร ได้มาจากการรับสมัครนักเรียนที่สนใจเข้าร่วมในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ชุมนุมเด็กทำหนังสือ จำนวน 26 คน

การกำหนดแบบแผนการวิจัย

แบบแผนในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแบบ One Group Pretest – Posttest Design (ลิ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 248 – 249) ซึ่งจะศึกษากลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว มีการทดสอบความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

ก่อนเรียนและหลังเรียน จัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้

ตาราง 2 แบบแผนการทดลอง One Group Pretest – Posttest Design

กลุ่ม	Pretest	Treatment	Posttest
E	T ₁	X	T ₂

E หมายถึง กลุ่มทดลอง

T₁ หมายถึง การทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest)

X หมายถึง การทดลองใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

T₂ หมายถึง การทดสอบหลังการทดลอง (Posttest)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. ชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. แบบวัดทักษะชีวิต
3. แบบสอบถามความพึงพอใจ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

1. ชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีลำดับขั้นตอนการสร้างดังนี้
 - 1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
 - 1.2 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างชุดกิจกรรม เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการสร้างชุดกิจกรรม

- 1.3 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิต เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน
- 1.4 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น
- 1.5 กำหนดขอบข่ายเนื้อหา ที่จะใช้ในการจัดทำชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 5 ชุด

ตาราง 3 โครงสร้างกิจกรรมและขอบข่ายเนื้อหาของชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชุดกิจกรรมที่	เนื้อหากิจกรรม	เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล	จำนวนชั่วโมง
1. การทำความรู้จักตนเอง	- ปฐมนิเทศ - ฟังความคิดกับการเรียนรู้ - ความหมายของการรู้จักตนเอง - ข้อดีของการรู้จักตนเอง	1. แบบประเมินผังความคิด 2. แบบประเมินการเล่าแนะนำตนเอง 3. แบบประเมินการทำคลิปวิดีโอแนะนำตนเอง 4. แบบประเมินบันทึกชีวิตประจำวัน	4
2. การทำงานร่วมกับผู้อื่น	- การทำงานร่วมกับผู้อื่น - แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น - การเขียนบทสารคดี	1. แบบประเมินผังความคิด 2. แบบสังเกตการนำเสนอประเด็นที่กลุ่มสนใจศึกษาในท้องถิ่น 3. แบบประเมินการเขียนบทสารคดีหรือหนังสือ 4. แบบประเมินบันทึกชีวิตประจำวัน	3

ตาราง 3 (ต่อ)

ชุดกิจกรรมที่	เนื้อหากิจกรรม	เครื่องมือที่ใช้ ในการวัดและประเมินผล	จำนวน ชั่วโมง
3. การทำงาน และอยู่ร่วมกัน ในสังคมอย่างมี ความสุข	<ul style="list-style-type: none"> - การลงพื้นที่ เก็บข้อมูลในชุมชน - การถ่ายภาพ - การติดต่อ - การทำกราฟิก - พิธีกรและอื่นๆ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. แบบสังเกตพฤติกรรมกร ปฏิบัติงานรายบุคคลและรายกลุ่ม 2. แบบประเมินพฤติกรรมกรทำงาน กลุ่มจากการปฏิบัติจริงในประเด็น ต่อไปนี้ <ul style="list-style-type: none"> - การลงพื้นที่เก็บข้อมูลในชุมชน - การถ่ายภาพ - การติดต่อ - การทำกราฟิก - พิธีกรและอื่นๆ 3. แบบประเมินบันทึกชีวิตประจำวัน 	5
4. การแสวงหา และใช้ข้อมูลให้ เป็นประโยชน์	<p>การแสวงหาและใช้ ข้อมูลให้เป็นประโยชน์ ต่อตนเองและผู้อื่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - การตรวจสอบ ข้อมูล - แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อการปรับปรุง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. แบบสังเกตการปฏิบัติงาน รายบุคคล 2. แบบประเมินผลงานกลุ่ม จากสารคดีหรือหนังสือ 3. แบบประเมินบันทึกชีวิตประจำวัน 	3
5. การสร้าง ความสุขให้กับ ตนเองและผู้อื่น	<p>การสร้างความสุข ให้กับตนเองและผู้อื่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - การวางแผนประชา สัมพันธ์ผลงาน - การนำเสนอผลงาน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. แบบสังเกตพฤติกรรมกร ปฏิบัติงานกลุ่ม 2. แบบประเมินการนำเสนอผลงาน ของนักเรียน 3. แบบประเมินบันทึกชีวิตประจำวัน 	3

1.6 สร้างชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามกรอบเนื้อหา กิจกรรม จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ องค์ประกอบของชุดกิจกรรมประกอบด้วย

1.6.1 คำชี้แจงสำหรับครูผู้สอน ประกอบด้วย ขั้นตอนการใช้ชุดกิจกรรม การเตรียมอุปกรณ์ บทบาทของครู บทบาทของนักเรียน และตารางสรุปการออกแบบชุดกิจกรรม เพื่อให้ง่ายต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสิ่งที่ครูต้องเตรียม

1.6.2 แผนการจัดการเรียนรู้ ในแต่ละแผนประกอบด้วย ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้สู่ตัวชี้วัด สารการเรียนรู้ สารสำคัญ ภาระงาน กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล

1.7 สร้างแบบประเมินชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบประเมิน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาแนวทางการสร้างเครื่องมือแบบประเมินชุดกิจกรรม

ขั้นที่ 2 สร้างแบบประเมินผลชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีเนื้อหาครอบคลุมองค์ประกอบของชุดกิจกรรม 5 ด้าน คือ ลักษณะทั่วไป คำชี้แจง การออกแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ เอกสารประกอบและสื่อการเรียนรู้ในชุดกิจกรรม

ขั้นที่ 3 นำแบบประเมินผลที่สร้างขึ้น เสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวลิเคิร์ต (Likert) และปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมก่อนที่จะนำไปใช้

ขั้นที่ 4 กำหนดการให้คะแนนการประเมินผลตามเกณฑ์ ดังนี้

เหมาะสมมากที่สุด	ให้	5 คะแนน
เหมาะสมมาก	ให้	4 คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	ให้	3 คะแนน
เหมาะสมน้อย	ให้	2 คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน

ขั้นที่ 5 กำหนดเกณฑ์ให้คะแนนการประเมินผลชุดกิจกรรมของ
ผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

ความสำคัญ	ระดับน้ำหนักคะแนนเฉลี่ย
เหมาะสมมากที่สุด	4.50 – 5.00
เหมาะสมมาก	3.50 – 4.49
เหมาะสมปานกลาง	2.50 – 3.49
เหมาะสมน้อย	1.50 – 2.49
เหมาะสมน้อยที่สุด	1.00 – 1.49

ขั้นที่ 6 พิมพ์แบบประเมินชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้าง
ทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ตรวจสอบ
แก้ไขข้อบกพร่องเรียบร้อยแล้ว

1.8 นำชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่ง
เรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้นเสร็จแล้วเสนอต่อ
ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความถูกต้องของโครงสร้าง ความสมบูรณ์ของเนื้อหา ครอบคลุม
มาตรฐานการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ และความเหมาะสมด้านเวลา รวมถึงความ
เหมาะสมของภาษาที่ใช้ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1.8.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ กรรมการบริหาร
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร

1.8.2 ดร.อุษา ปราบหงษ์ ประธานสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.8.3 ดร.พจมาน ชำนาญกิจ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.8.4 ดร.ศุภกร ศรเพชร อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์และ
วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

1.8.5 นายสนธยา หลักทอง คีษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

1.8.6 นางกฤษณีนารถ เจริญสุข ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียน
มัธยมวาริชภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

1.8.7 นางสุภาภรณ์ ภูตินทราย ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนมัธยมวาริชภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

1.8.8 นายหาญ ทนจันทร์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนกุดบากพัฒนาศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

โดยชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นผู้เชี่ยวชาญได้ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงเกี่ยวกับใช้การใช้สีสันเพื่อให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน การใช้ข้อความให้กระชับและเข้าใจง่าย เรียบเรียงข้อความหรือคำถามในแต่ละประเด็นให้ชัดเจน การจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเวลาในแต่ละคาบ ปรับเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลให้ชัดเจนยิ่งขึ้น (รายละเอียดในภาคผนวก ง หน้า 209)

1.9 การทดลองใช้ชุดกิจกรรม เพื่อตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น
ดำเนินการดังนี้

1.9.1 ชั้นที่ 1 นำชุดกิจกรรมไปทดลองสอนครั้งที่ 1 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมวาริชภูมิ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 4 คน เพื่อให้กลุ่มทดลองมีขนาดเหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ จึงทดลองสอนโดยคัดเลือกนักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน อ่อน 1 คน เพื่อพิจารณาความถูกต้องชัดเจนของภาษา ความเหมาะสมของกิจกรรม และเวลาที่นักเรียนใช้เรียนพร้อมกับบันทึกปัญหาข้อบกพร่องและอุปสรรคต่างๆ อย่างละเอียด ในการทดลองใช้ครั้งแรกพบว่า เนื้อหาบางเรื่องยาวเกินไป และใช้ภาษาทางวิชาการมากเกินไป จึงปรับภาษาให้อ่านเข้าใจง่ายขึ้น และแทรกภาพประกอบ พร้อมทั้งเพิ่มเติมสีสันในเอกสารประกอบการเรียนให้นำสนใจยิ่งขึ้น

1.9.2 ชั้นที่ 2 นำชุดกิจกรรมไปทดลองสอนครั้งที่ 2 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมวาริชภูมิ จำนวน 12 คน เพื่อให้กลุ่มทดลองมีขนาดเหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ จึงสอนโดยคัดเลือกนักเรียนเก่ง 3 คน ปานกลาง 6 คน อ่อน 3 คน เพื่อทำการแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มย่อย กลุ่มละ 4 คน ซึ่งแต่ละกลุ่มมีนักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน อ่อน 1 คน และไม่ซ้ำกับนักเรียนที่ใช้ในการทดลองครั้งที่ 1 โดยผู้วิจัยคอยให้คำแนะนำและตอบข้อซักถาม พร้อมทั้งสังเกตความสนใจของนักเรียนว่ามีมากน้อยเพียงใด การนำชุดกิจกรรมไปทดลองสอนในครั้งที่สองพบว่า นักเรียนบางส่วนทำงานไม่ทันเนื่องจากเป็นการทำงานโดยที่ครู

เป็นผู้จัดกลุ่มให้ จึงทำงานได้ไม่คล่องตัว ครูจึงปรับการจัดกลุ่มในการทำงานโดยให้มีการจับสลากบ้าง ทำงานกลุ่มตามความสมัครใจบ้าง เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่นในสถานการณ์ต่างๆ ตามความเหมาะสม นอกจากนี้ยังได้ค้นหาเกมหรือทำกิจกรรมที่ส่งเสริมการคิด การวางแผนในการทำงานร่วมกัน และสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละชุดกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนผ่อนคลายและมีความสุขกับการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

1.9.3 นำชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อประธานกรรมการ และกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะและปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. แบบวัดทักษะชีวิต ผู้วิจัยใช้เครื่องมือวัดและประเมินความสามารถ และทักษะตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านทักษะชีวิต โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีองค์ประกอบทักษะชีวิต 4 ด้านคือ 1) การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น 2) การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 3) การจัดการกับอารมณ์และความเครียด 4) การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น ซึ่งแสดงรายละเอียดพฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวังและตัวชี้วัด (รายละเอียดในตาราง 1, หน้า 31) ซึ่งมีคำชี้แจงรายละเอียดในการใช้เครื่องมือวัดและประเมินความสามารถและทักษะตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน “ด้านทักษะชีวิต” (รายละเอียดในภาคผนวก ค, หน้า 153)

3. การสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร หลักการ และวิธีการสร้างแบบสอบถาม

ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.2 สร้างแบบสอบถามเพื่อวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ซึ่งมีลักษณะของแบบวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 15 ข้อ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ถ้าเลือกตอบ

- 5 คะแนน หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง พึงพอใจมาก
- 3 คะแนน หมายถึง พึงพอใจปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง พึงพอใจน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

3.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ (ข้อ 1.8) ตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสมของข้อความที่ใช้ในแบบสอบถาม โดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรมที่ต้องการวัดโดยพิจารณาค่าดัชนี (IOC) ไม่ต่ำกว่า 0.5 ขึ้นไป แบบสอบถามความพึงพอใจมีค่าความเที่ยงตรงระหว่าง 0.8-1.0

3.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปพิมพ์ฉบับสมบูรณ์ และนำไปทดลองกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยทดลองกับกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนมัธยมวาริชภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำนวน 26 คน โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การประเมินผลก่อนเรียน (Pretest) โดยนำแบบวัดทักษะชีวิต ก่อนที่จะใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยให้นักเรียนทำแล้วบันทึกคะแนนเก็บไว้ เพื่อนำไปเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียนว่ามีประสิทธิภาพ เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่

2. ทดลองใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยครูชี้แจงและอธิบายขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้นักเรียนเข้าใจ ครูสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรากฏอยู่ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมตามชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามลำดับจนครบทุกชุดกิจกรรม ครูผู้สอนสังเกตพฤติกรรมและประเมินผลการปฏิบัติงานแล้วบันทึกผลคะแนนไว้

3. การประเมินผลหลังการเรียนรู้ (Posttest) เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบวัดทักษะชีวิต โดยใช้แบบวัดชุดเดียวกันกับแบบวัดก่อนเรียน

4. วัดความพึงพอใจของผู้เรียน โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในห้องเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 15 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ

1.1 หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในห้องเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตร E_1/E_2

1.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในห้องเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการใช้การทดสอบค่าที่ (t – test) แบบสองกลุ่มไม่อิสระกันชนิด Dependent Samples

1.3 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในห้องเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นการหาค่าเฉลี่ยแล้วเทียบกับเกณฑ์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแปลความหมายของผลจากการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 99-100)

พอใจมากที่สุด	ระดับคะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00
พอใจมาก	ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50
พอใจปานกลาง	ระดับคะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50
พอใจน้อย	ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50
พอใจน้อยที่สุด	ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ

วิเคราะห์ข้อมูลจากบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน จากการสังเกต และสัมภาษณ์นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เพื่อประเมินสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นนำมาสรุปเป็นความเรียง เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงการจัดกิจกรรมต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ

การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินในแต่ละชุดกิจกรรม โดยใช้สูตร IOC หาค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด บุญชม ศรีสะอาด (2545, หน้า 63)

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหา
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การหาค่าสถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) คำนวณโดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 104)

$$P = \frac{F}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ
 F แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
 N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) คำนวณโดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

2.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) คำนวณโดย

ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละตัว

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

\sum แทน ผลรวม

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะ

ชีวิต ตามมาตรฐาน 80/80 (เพชฌุ กิจระการ, 2544, หน้า 44 - 51)

$$\text{สูตร } E_1 = \frac{\frac{\sum X}{N}}{A} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum X$ แทน คะแนนรวมของแบบประเมินทุกชุดกิจกรรมรวมกัน

A แทน คะแนนเต็มของแบบประเมินทุกชุดกิจกรรมรวมกัน

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

$$\text{สูตร } E_2 = \frac{\frac{\sum X}{N}}{B} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum X$ แทน คะแนนรวมของแบบวัดทักษะชีวิตหลังเรียนรวมกัน

B แทน คะแนนเต็มของแบบวัดทักษะชีวิตหลังเรียน

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

3.2 หาความแตกต่างระหว่างคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การทดสอบค่าที่แบบสองกลุ่มไม่อิสระกัน (t – test แบบ Dependent Samples) คำนวณจากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 112)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{(n-1)}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤต เพื่อทราบ
ความมีนัยสำคัญทางสถิติ

D แทน ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน

3.3 การวิเคราะห์คะแนนความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)